

Utskrift fra møteprotokoll

Møte i: **Styret**

Dato: **5. april 2019**

Sak: **Styre-sak 29/19**

Uttalelse fra Jernbaneforum Nord vedrørende godstransport langs bane

Enstemmig vedtak:

Styret i Salten Regionråd gir sin tilslutning til Jernbaneforum Nord sin uttalelse vedrørende tiltak for godstransport langs bane.

Jernbaneforum Nord har vedtatt følgende uttalelse:

«Jernbaneforum Nord er et samarbeid mellom Nordland fylkeskommune, 7 regionråd og 8 kommuner langs Nordlandsbanen og Ofotbanen. Forumet hadde et møte i Bodø 13. mars 2019 og følgende uttalelse ble utarbeidet som følge av det møtet.

«Det haster med tiltak for godstransport med bane»

Nordland er et fylke med store transportbehov. Mye av det vi trenger for å leve å bo her må fraktes inn, samtidig som vi produserer store mengder varer (som sjømat, mineraler, og industrigods) som må fraktes ut herfra og til markedene i Norge, Europa, og verden. Jernbaneforum Nord mener at denne transporten må skje på en måte som er så miljøvennlig og trafiksikker som mulig. Dermed er godstransporten på bane viktig.

Jernbaneforum Nord setter pris på at det investeres mer penger i jernbanen og at regjeringen vil følge opp ambisjonen i Nasjonal transportplan om at 30 % av gods som fraktes over 300 km skal overføres fra vei til sjø og bane.

ARE- og NRE-togene mellom Narvik og Oslo er blant de største suksesshistoriene for gods på bane i moderne tid. Det er skapt et unikt konsept med god retningsbalanse. Sjømat fra en stor region (Nordre Nordland, Troms og Finnmark) fraktes med tog sørover og kjølevarer og andre forbruksvarer nordover. Denne trafikken utvides nå med flere ukentlige godstog mellom Narvik og Malmø. Ved Nordlandsbanen har prosjektet ACE Green bidratt til å overføre en betydelig mengde industrigods fra veg til Tog. Nå jobbes det også med å overføre laksetransporter til banen.

Suksesshistorier i nord til tross, forumet er kjent med at selskapene som driver banetransport i Norge er i en vanskelig økonomisk situasjon. De siste ti årene har selskapene som driver containertransport på bane tapt 800 millioner kroner. De sier selv 2019 er et skjebneår for fremtiden til banebasert godstransport i Norge.

Selskapene som driver banetransport har vært tydelig på at det er behov for en midlertidig støtteordning for å hindre en total avvikling av containertrafikk på bane i Norge. Konsekvensen av en slik avvikling vil være opp mot 1000 flere trailere hver dag på veiene mellom

landsdelene, i tillegg til den øvrige transportveksten på veg i Norge. Det vil skape umulige forhold for næringsliv, miljø og samfunn, særlig i nord.

Situasjonen er paradoksal. Godstogene har høye markedsandeler på lange strekninger, men taper likevel penger. Investeringer i bedre veier, åpning for modulvogntog, kortere tidsbruk for trailere, og billig biltransport som følge av en stor andel utenlandske aktører med innslag av useriøse aktører bidrar til at toget taper markedsandeler. Slitt jernbaneinfrastruktur, varierende punktlighet, og økt kjørevegsavgift forsterker denne trenden.

At Green Cargo, CargoNet, NSB, Posten Norge, LO, Norsk Lokomotivmannsforbund, Norsk Jernbaneforbund, LO Stat og Arbeidsgiverforeningen Spekter har gått sammen om et brev til samferdselsminister Jon Georg Dale (sendt 20.12.2018) er et tydelig signal om hvor stort behovet for en slik støtteordning er.

Jernbaneforum Nord støtter kravet fra disse organisasjonene om innføring av en miljøstøtteordning på linje med det man finner i flere andre land i Europa, og mener at en slik ordning må komme på plass raskt. Det haster å sikre fremtiden for godstransport på bane i Norge.»